

סילבוס

עדות ומדיה - 50082

תאריך עדכון אחרון 06-03-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תקשורת ועיתונאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): עמית פינצבסקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: amitpi@mscc.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב 16-18

מורי הקורס:

פרופ עמית פינצבסקי

תאור כללי של הקורס:

מה המשמעות של להיות עד לאירוע? מהי החשיבות המוסרית, ההיסטורית והתרבותית של העדות?

מהן התמורות שחלו בעדות בעקבות השואה? מהן ההשלכות של הגבלת או מניעת האפשרות להפוך לעד? מה מקומה של הטכנולוגיה בעיצוב העדות? האם המדיה הופכים את כולנו לעדים? אלה הן השאלות שיועלו במהלך הקורס. לעדות היסטוריה עשירה בדת, משפט ואפילו במדע-אך גם נודעה לה רלוונטיות עכשווית בפילוסופיה, היסטוריה וספרות. המאה האחרונה חזתה בעלייתם של העד והעדות בעקבות טרגדיות ומלחמות, ובראשן השואה, אך גם בהתפתחויות טכנולוגיות אשר מגדירות מחדש את המשמעות והתוקף של להיות עד. הקורס יציב את העדות בין שני צירים אלה כפרקטיקה אשר מקפלת בתוכה כמה מהסוגיות והמתחים היסודיים של לימודי תקשורת ומדיה: יחסי הגומלין שבין חוויה לדיווח, נוכחות והיעדרות, ייצוג ומהימנות, אתיקה ואסתטיקה, עבר והווה. בחלק הראשון של הקורס נבחן את שיח העדות בעקבות השואה בהקשר המוסרי, התיאורטי וההיסטורי. בחלקו השני נתמקד במדיה של העדות, בארכיון כאתר של עדות וזיכרון, ובמקומם של המדיה בייצור, תיווך והפצה של עדויות.

מטרות הקורס:

היכרות עם והתעמקות בשיח עכשווי אודות עדות ומדיה תוך שילוב סוגיות תיאורטיות ומקרי מבחן

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לימוד תיאוריות ומודלים העוסקים בעדות ובקשר בין עדות למדיה

ניתוח שאלות וסוגיות הנוגעים לקשר בין עדות ומדיה

ניתוח מקרי בוחן המשלבים עדות ומדיה

הסקה על המשמעויות החברתיות, מוסריות ופוליטיות של שאלת העדות

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: שיעור וסמינר

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

תכנית הקורס ורשימת קריאה:

1. מבוא

Jorge Luis Borges, "The Witness" in *Labyrinths* (New York: Penguin, 1981), p. 279.

פרימו לוי, הזהו אדם? (תל אביב: עם עובד, 1988), פרק 6.

2. האתיקה של העדות

עמנואל לוינס, אתיקה והאינסופי (ירושלים: מאגנס, 1996), עמ' 67-82.

ז'אן-פרנסואה ליוטאר, "הדיפרנד", תיאוריה וביקורת מס' 8 (1999), עמ' 139-150.

העשרה:

Lisbeth Lipari, "Listening Otherwise: The Voice of Ethics," *The International Journal of Listening* No. 23 (2009): 44-59.

Adi Ophir, "Shifting the Ground of the Moral Domain in Lyotard's *Le Differend*," *Constellations* Vol. 4 No. 2 (1997): 189-204.

מיכל גבעוני, אתיקת העדות: היסטוריה של בעיה (ירושלים: ון-ליר, הקיבוץ המאוחד, 2015), פ' 1.

3. עדות וטראומה לאחר אושוויץ

Shoshana Felman and Dori Laub, *Testimony: Crises of Witnessing in Literature, Psychoanalysis and History* (New York: Routledge, 1992), Ch. 2, 3.

Cathy Caruth, *Unclaimed Experiences* (Baltimore: The Johns Hopkins Press), Introduction, Ch. 3.

העשרה:

Dominick LaCapra, "Interview for Yad Vashem" in *Writing History, Writing Trauma* (Baltimore: Johns Hopkins Univ. Press, 2000), pp. 141-180.

זיגמונד פרויד, מעבר לעיקרון העונג, (תל אביב: דביר, 1988), עמ' 95-121.

4. אייכמן בירושלים 1

סרט: הספציאליסט (אייל סיוון, 1999)

The Eichmann Show (Paul Andrew Williams, 2015)

חנה ארנדט, אייכמן בירושלים: דו"ח על הבנאליות של הרוע (תל אביב: בבל, 2000), עמ' 11-29.

Shoshana Felman, "Theaters of Justice: Arendt in Jerusalem, the Eichmann Trial, and the Redefinition of Legal Meaning in the Wake of the Holocaust," *Theoretical Inquiries in Law* Vol. 1 No. 2 (2002): 1-43.

העשרה:

עידית זרטל, "מאולם בית העם אל כותל בית המקדש: זיכרון, פחד ומלחמה", תיאוריה וביקורת 15
(1999): 19-38

Amit Pinchevski, Tamar Liebes and Ora Herman, "Eichmann on the Air: Radio and the Making of an Historic Trial," *The Historical Journal of Film Radio and Television* Vol. 27 No. 1 (2007): 1-25.

5. אייכמן בירושלים 2

עדויות וידאו ממשפט אייכמן

עומר ברטוב, "קיטש וסדיזם בפלנטה של ק. צטניק: נוער ישראלי מדמיין את השואה" אלפיים מס' 17
(1999): 148-175.

Shoshana Felman, "A Ghost in the House of Justice: Death and the Language of Law" in *The Judicial Unconscious: Trials and Traumas in the Twentieth Century* (Cambridge: Harvard Univ. Press, 2002), pp. 131-166.

העשרה:

Annette Wieviorka, *The Era of the Witness* (Cornell U Press, 2006), pp. 56-95.

6. אייכמן בירושלים 3

סרט: זיכרונות משפט אייכמן (דוד פרלוב, 1979)
סטאלגים (ארי ליבסקר,

Jeffrey Alexander, *Cultural Trauma and Collective Identity* (Berkeley: California UP, 2004), pp. 1-30.

Amit Pinchevski and Tamar Liebes, "Severed Voices: Radio and the Mediation of Trauma in the Eichmann Trial," *Public Culture* Vol. 22 No. 2 (2010): 265-291.

העשרה:

שאול פרידלנדר, קיטש ומוות: על השתקפות הנאציזם (ירושלים: כתר, 1985), עמ' 21-73.

עמית פינצבסקי ורועי ברנד, סטיות שואה: ספרות הסטאלגים ומשפט אייכמן, זמנים 112 (2010):
96-105.

סרט: שתיקת הארכיון (יעל חרסונסקי, 2010)

Geoffrey Hartman, "Tele-Suffering and Testimony in the Dot Com Era" in *Visual Culture and the Holocaust*, ed. Barbie Zelizer (Rutgers U Press, 2001), pp. 111-126.
Arjun Appadurai, "Archive and Aspiration," in *Information is Alive: Art and Theory on Archiving and Retrieving Data*, eds. J. Brouwer and A. Mulder (Rotterdam: NAI, 2003), pp. 14-25.

Wolfgang Ernst, "The Archive as Metaphor," *Open no.7*: 46-53.

העשרה:

פייר נורה, "בין זיכרון להיסטוריה" על הבעיה של המקום, "זמנים 45 (1991), ע"מ 4-19.

Marian Hirsch, "The Generation of Postmemory," *Poetics Today vol. 29 no. 1* (2008): 103-128.

Amit Pinchevski, "The Audiovisual Unconscious: Media and Trauma in the Video Archive for Holocaust Testimonies," *Critical Inquiry vol. 39 no. 1* (2012): 142-166.

8. עדות דיגיטלית

Jeffery Shandler, *Holocaust Memory in the Digital Age: Survivors' Stories and New Media Practices* (New Jersey: Stanford University Press, 2017), Ch. 1
Tod Presner, "The Ethics of the Algorithm: Close and Distant Listening to the Shoah Foundation Visual History Archive," in: *History Unlimited: Probing the Ethics of Holocaust Culture* (Cambridge: Harvard UP, 2015).

העשרה:

Amit Pinchevski, "Virtual Testimony and the Digital Future of Traumatic Past" in *Transmitted Wounds: Media and the Mediation of Trauma* (New York: Oxford UP, 2019), pp. 87-111.

Paul Frosh, "The Mouse, the Screen, and the Holocaust Witness: Interface aesthetics and Moral Response," *New Media and Society vol. 20 no. 1* (2018): 315-368.

9. Media Witnessing I

John Ellis. *Seeing Things: Television in the Age of Uncertainty*. (London: Tauris, 2000), Ch. 1, 2, 3.

John Durham Peters, "Witnessing," *Media Culture & Society vol. 23 no. 6* (2001):

707-723. Also in *Media Witnessing: Testimony in the Age of Mass Communication*, eds. Paul Frosh and Amit Pinchevski (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2009) pp. 23-48.

העשרה:

Avishai Margalit, *The Ethics of Memory* (Cambridge: Harvard Univ. Press, 2002), pp. 147-182

Paul Frosh, "Telling Presences: Witnessing, Mass Media and the Imagined Life of Strangers," in *Media Witnessing*, pp. 49-72.

10. Media Witnessing II

Paul Frosh and Amit Pinchevski, "Crisis Readiness and Media Witnessing," *Communication Review* vol. 12 no. 3 (2009): 295-304.

Anna Reading, "Memory and Digital Media: Six Dynamics of Global Memory Field," in *On Media Memory* eds. M. Neiger, O. Meyers and E. Zandberg (Basingstoke: Palgrave, 2011), pp. 241-252.

Sandra Ristovska, "Strategic Witnessing in an Age of Video Activism," *Media, Culture & Society* vol. 38 no. 7 (2016): 1034-1047.

העשרה:

Kari Anden-Papadopoulos, "Citizen Camera-Witnessing: Embodied Political Dissent in the Age of Mediated Mass Self-Communication," *New Media & Society* vol. 16 no. 5 (2014): 753-769.

Tamar Ashuri and Amit Pinchevski, "Witnessing as a Field," in *Media Witnessing*, pp. 133-157.

11. Distant Suffering I

ג'ודית באטלר, "חיים פגיעים" מטעם 2 (2005): 87-104.

Lilie Chouliaraki, *The Ironic Spectator* (Cambridge: Polity, 2013), pp. 1-25.

העשרה:

Susan Sontag, *Regarding the Pain of Others* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 2003), Ch. 5-8.

Luc Boltanski, *Distant Suffering: Morality, Media and Politics* (Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1999), pp. 114-130; 149-152.

Roger Silverstone, *Media and Morality* (London: Polity, 2006), pp. 106-135.

12. Distant Suffering II

Jonathan Gray, "Data Witnessing: Attending to Injustice with Data in Amnesty International's Decoders Project," *Information, Communication and Society* DOI: 10.1080/1369118X.2019.1573915 (2019): 1-21

Amit Pinchevski, "Screen Trauma," in *Transmitted Wounds*, pp. 65-86.

העשרה:

Michal Givoni, "Between Micro mappers and Missing Maps: Digital Humanitarianism and the Politics of Material Participation in Disaster Response," *Environment and Planning D: Society and Space* vol. 34 no. 6 (2016): 1025-1043.

Pesi Valiaho, "Affectivity, Biopolitics, and the Virtual Reality of War," *Theory, Culture and Society* vol. 29 no. 2 (2012): 63-83.

13. סיכום והצגת נושאים לעבודות

חומר חובה לקריאה:
ראו למעלה

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 65 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 25 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: